

Landstingsstyrelsens förvaltning
SLL Forskning och innovation

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2015-01-19

LS 1402-0173

Handläggare:
Viktoria Björk

Ankom Stockholms läns landsting 2015 -01- 23 Dnr. LS 1402-0173

Rotel IV

Landstingsstyrelsens
forskningsberedning

Ansökan om medlemskap i EIT Health - skandinavisk nod för samarbete rörande hälsosamt liv och aktivt åldrande inom EU:s forskningsramsprogram Horisont 2020

Ärendebeskrivning

Förslag om att Stockholms läns landsting ansöker om medlemskap i den skandinaviska noden till det europeiska konsortiet EIT Health som beviljats finansiering av Europeiska unionens forskningsramsprogram Horisont 2020 för att etablera en Knowledge Innovation Community (KIC).

Beslutsunderlag

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 19 januari 2015

Förslag till beslut

Forskningsberedningen föreslår arbetsutskottet föreslå landstingsstyrelsen besluta

att godkänna förslag om att Stockholms läns landsting ansöker om medlemskap i EIT Healths skandinaviska nod för åren 2015-2016.

att uppdra åt landstingsdirektören att vidta nödvändiga åtgärder för att ansöka om medlemskap i EIT Healths skandinaviska nod.

Förvaltningens förslag och motivering

Sammanfattning

År 2012 beslutade European Institute of Innovation & Technology (EIT) att en utlysning av etablering av en KIC på temat hälsosamt liv och aktivt

Åldrande skulle göras i början av år 2014 för finansiering med ca 100 miljoner euro under åren 2015-2025. Stockholms läns landsting fick under 2013 en förfrågan om att delta i arbetet med ansökan för att därefter ta ställning till om och hur Stockholms läns landsting skulle medverka i EIT Health om ansökan beviljades. Den 9 december 2014 annonserade EIT att EIT Healths ansökan beviljats. Förvaltningen har under 2014 undersökt om och i vilken form Stockholms läns landsting skulle kunna medverka i EIT Health och föreslår att landstinget gör en medlemsansökan om att bli så kallad "associated partner" i EIT Healths skandinaviska nod som leds från Karolinska Institutet. Stockholms läns landsting medlemskap i den skandinaviska noden är ett tvåårigt åtagande, därefter kan landstinget begära utträde. Medlemsavgiften är ca 250 000 kronor per år och föreslås tas inom befintlig FoUU-budgetram.

Bakgrund

Europeiska unionen har inom ramen för sitt forskningsprogram Horisont 2020, utlyst särskilda medel till så kallade "Knowledge Innovation Community" (KIC) och gett European Institute of Innovation & Technology (EIT) i uppdrag att ta fram utlysningar med specifika KIC-teman. Under år 2012 aviserade EIT att det skulle utlysas medel till en KIC på temat "innovation för healthy living and active ageing". I samband med detta påbörjades det runt om Europa etableringar av samarbeten mellan europeiska regioner för att bilda ett konsortium av medlemmar och regionala noder för att kunna ansöka om finansiering för en KIC under namnet "EIT Health".

Konsortiet EIT Health är en sammanslutning av europeiska noder som består av lärosäten, offentliga institutioner och företag som ansökt om EU-finansiering för en så kallad KIC under perioden 2015-2025. Syftet med samarbetet är att skapa innovationer för hälsosamt liv och aktivt åldrande.

Från Sverige var grundande parter till det europeiska konsortiet år 2012 Karolinska Institutet, Uppsala universitet och Kungliga Tekniska Högskolan. Det etablerades därefter en skandinavisk nod till EIT Health-konsortiet som består av de svenska och danska aktörer. Antalet aktörer i den skandinaviska noden har under de senaste två åren utökats med bland annat Stockholms läns landsting och Stockholm stad.

Utöver den skandinaviska noden (Sverige och Danmark) består EIT Health av fem europeiska noder: Storbritannien (inklusive Irland och Wales), Tyskland (inklusive Schweiz), Frankrike, Nederländerna och Belgien, och Spanien. Under år 2013 fick bland annat Stockholms läns landsting och Stockholm stad förfrågan om att medverka i arbetet med att utforma

innehåll och samarbetsområden för EIT Healths ansökan för att sedermera ta ställning till huruvida landstinget vill ansluta som formell medlem till konsortiet om EIT godkände EIT Healths ansökan om finansiering.

EIT annonserade i början av år 2014 en utlysning om finansiering av en KIC för "innovation for healthy living and active ageing" om ca 100 miljoner euro per år under tio år (2015-2025). I samband med detta beslutade EIT Healths executive committee att inrätta två olika former av medlemskap till konsortiet som är "core partner" och "associated partner". Totalt består konsortiet av ca 50 "core partners" och 90 "associated partners" från näringslivet, offentlig sektor, forskningscentrum och universitet från 14 olika EU-länder.

Den 9 december 2014 annonserade EIT att EIT Healths ansökan om finansiering av konsortiet under 2015-2025 beviljats.

EIT Healths projektplan är indelat i tre områden - innovation, utbildning och forskning - på temat hälsosamt liv och aktivt åldrande. Arbetet ska inledningsvis ske bland annat genom sex stycken så kallade flaggskeppsprojekt inom ramen för EIT Health. Samtliga projekt ska omfatta de tre områdena med samarbetspartners från offentlig sektor, akademi och industri från minst två olika regioner inom EU och de sex flaggskeppen är följande.

- Motivation till en personlig aktiv och hälsosam livsstil
- Metaboliska sjukdomar
- Hjärnans betydelse för att åldras hälsosamt
- Mobilitet för ett självständigt liv
- Individualiserad onkologi och integrerad cancerbehandling
- Hållbar vård för att stödja ett aktivt liv i Europa

Överväganden

I och med att EIT Healths ansökan om finansiering 2015-2025 har godkänts av EIT har landstinget nu att ta ställning till ansökan till medlemskap i det europeiska konsortiet EIT Health. Det ska i så fall ske genom att landstinget söker medlemskap till den skandinaviska noden.

Ett medlemskap i den skandinaviska noden ligger väl i linje med Stockholms läns landstings ambitioner att öka sin aktivitet i EU:s forskningsramsprogram Horisont 2020. Det innebär även nya samarbetsformer för Stockholms läns landsting inom forskning och innovation mellan akademi och näringsliv från hela Europa. Slutligen syftar samarbetet till ett hälso-

samt och aktivt åldrande, en samhällelig utmaning som Stockholmsregionen delar med övriga Europa.

En juridisk översyn av förutsättningarna för landstingets medverkan av de olika medlemsformerna har gjorts, varvid det rekommenderades att landstinget lämpligen ansöker om medlemskap som "associated partner" i EIT Health. Att bli medlem som associated partner innebär att landstinget dels kan initiera projekt på temat hälsosamt åldrande med EIT Healths medlemmar, dels kommer att få förfrågan från andra medlemmar i EIT Health att ingå som partners i projekt.

För att bli associated partner ska landstinget söka om medlemskap till EIT Healths skandinaviska nod. Det sker genom att den skandinaviska noden registrerar en svensk ideell ekonomisk förening som landstinget ansöker om medlemskap till. Kravet från EIT Health är att medlemskapsansökan ska vara minst för två år innan ansökan om utträde ur föreningen kan ske. Det betyder att landstinget ska ta ställning till frågan om fortsatt medlemskap inför år 2017 och framåt eller begära utträde och då upphör landstingets samtliga åtagande gentemot EIT Health.

Medlemskapet i den skandinaviska noden är minst två år, därefter kan landstinget begära utträde ur föreningen. Under åren som landstinget beslutar att vara medlem, är landstinget ålagd att betala en medlemsavgift om ca 25 000 euro per år (ca 250 000 kronor). Som associerad partner beräknas medlemmarna återfå minst medlemsavgiften upp till ca 20-40 gånger medlemsavgiften i form av projektbidrag från EIT Health.

Mot denna bakgrund föreslår förvaltningen att Stockholms läns landsting ansöker om medlemskap i EIT Healths skandinaviska nod för åren 2015-2016. Vidare föreslås landstingsdirektören uppdras att vidta nödvändiga åtgärder för att ansöka om medlemskap.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Beslutet innebär att Stockholms läns landsting åläggs betala en medlemsavgift på ca 25 000 euro om året (2015-2016) till den skandinaviska noden. Medlen föreslås tas från landstingets FoUU befintliga budgetramar och medför därför inga nya ekonomiska konsekvenser för Stockholms läns landsting.

Miljökonsekvenser av beslutet

I enlighet med landstingets Miljöpolitiska program 2012-2016 har hänsyn till miljön beaktats och slutsatsen är att det inte är relevant med en miljökonsekvensbedömning i detta ärende.

Toivo Heinsoo
Landstingsdirektör

Jan Andersson
Forskningsdirektör